

Editörden

Zaman Geçtikçe¹

Pandemi sürecinin dayattığı zorlamalara inat, akıp giden altı ay boyunca SineFilozofi ekibi olarak bir hayli yol aldık. 3. Sinema ve Felsefe Sempozyumu'nu (4-6 Aralık 2020) çevrimiçi olarak gerçekleştirdik. Sempozyum 3. Özel Sayısı'nın çalışmalarına başladık. Serdar Öztürk'ün girişimleriyle uluslararası Emerging Sources Citation Index'de (ESCI) taranma sürecimizi başlattık. Yakın bir gelecekte SineFilozofi Social Sciences Citation Index'de (SSCI) taranan bir dergi olacak. Son olarak da derginin 11. sayısını (Haziran 2021) tamamladık.

SineFilozofi ekibi olarak asli olanın yolculuğun kendisi olduğunun bilgisiyle yolumuza devam ediyoruz. Bir yandan da çoğalıyoruz ve gençleşiyoruz. Bu sayının bitimiyle editörlük sorumluluğunu değerli ekip üyemiz Eda Arısoy üstlenecek. Sizleri selamlaması için aşağıdaki paragrafı Sevgili Eda'ya devrediyorum.

“Temmuz 2021 itibariyle, derginin editörlük görevini, Kurtuluş Özgen'den onurla devralırken, belirtmeliyim ki, SineFilozofi ailesinin bütüncül ve heyecan verici enerjisi, dergiyi adım adım ileriye taşımaktadır. Bu bağlamda da sözlerime başlarken öncelikle, derginin bugüne kadarki sürecinde emek veren herkese teşekkür ederek bayrağı devralmak isterim. Ekip olmak, birlik olmak geride çözümsüzlük bırakmayan kıymetli bir sinerjinin önemli bir koşuludur. SineFilozofi, kurulduğu ilk günden beri sürdürmekte olduğu amatör ruh yapısı ile, alanında öncül nitelikli akademik çalışmalara yer verirken, aynı zamanda düzenlediği etkinlikleriyle de alanda farkını ortaya koyan bir tutum sergilemektedir. Meydana getirilen tüm işlerde ekip ruhu bilincini öncü belirleyen yapı, ilkelerinden ödün vermeden ufuk açıcı, fark yaratıcı, düşündürücü olmaya devam edecektir. SineFilozofi ailesinin bir parçası olmaktan onur duyduğumu belirtirken, editörlük görevini layıkıyla yerine getirmek için duyduğum heyecanı da ekleyerek sözlerimi noktalamak isterim.”

Uluslararası hakemli SineFilozofi Dergimizin bu sayısına döndüğümüzde; makaleler bölümü, Ahmet Oktan ve Gülsüm Büşra Çon'un animasyon filmlerin yaşamı genişleten yönü ile farklı varlıkları düşünüm dünyamıza katan yönlerini, hümanizm, post-hümanizm, farklılık, oluş, göçebe öznellik gibi kavramlar çerçevesinde ele aldıkları “Posthuman Subjectivity and Implied Dreams in Animation Cinema” başlıklı yazısıyla başlamaktadır. Süleyman Kıvanç Türkgeldi'nin “Thinking of Video Essays as A Performative Research With A New Concept: Transimage” makalesi, düşünmenin ve düşünceyi ifade etmenin yeni bir yolu olarak gösterilen video-deneme türünü film çalışmaları bağlamında bir perspektifle ele almaktadır. Tülay Çelik'in “Kraliçe Lear'in Élan Vital'ine Katılmak: Sinemada Bergson'un Yaşam Atılımı ve Sanatsal Yaratım Düşüncesi” başlıklı çalışması, Henri Bergson'un yaratıcı bir tekâmül olarak yaşam ve özgür bir eylem olarak sanat arasında kurduğu bağlantıdan hareketle Kraliçe Lear (Pelin Esmer, 2019) filminin élan vital (yaşam atılımı) ile ilişkisini kavramak üzerinde durmaktadır. Müberra Mızıkacı ise, “Bir Flaneuse Yolculuğu Olarak ‘İşe Yarar Bir Şey’ başlıklı çalışmasında, Flaneur kavramı eril kimliğini dişil bir anlamla genişleten, flaneus kavramını, İşe Yarar Bir şey (Pelin Esmer, 2017) filmine konu olan tren yolculuğunu ve kent içindeki gezintiyi başkarakter Leyla'nın dişil bakışı üzerinden incelemektedir. Cem Çınar'ın “Film Teorisinin Arkaik Tartışmasında Bir Karşıt-Aksiyom: ‘Sinema Bir Dil Değildir!’” başlıklı makalesi, sinema teorisinin dilbilimle kurduğu bağın tutarlılığını sorgulamaktadır. Umur Suyadal Ersöz ise, “Modern Devletlerin Queer Sorunsalı: Lefebvre'nin Gündelik Hayatın Eleştirisi Kuramı Bağlamında ‘Ve Sonra Dans Ettik’ Filminin Analizi” başlıklı çalışmasında, And Then We Danced

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=7vThuwa5RZU>

(Ve Sonra Dans Ettik) filmini, Henri Lefebvre'nin "gündelik hayatın eleştirisi" ve Michel Foucault'nun "modern iktidar biçimleri" yaklaşımları ve toplumsal cinsiyet ve queer kuramsal yaklaşımla ile ele alarak, ulus-devletlerin bireylerin cinsel kimlikleri üzerindeki tahakkümü değerlendirilmiştir. Ahmet Kalandar'ın, "Yeni Aşırılığın Auteur Yönetmeni: Bir L'enfant Terrible Olarak Gaspar Noé" başlıklı çalışması, sinemada Yeni Aşırılığın öncülerinden olduğu ileri sürülen Gaspar Noé'nin sinemasının irdelenmesi ve auteur kavramıyla örtüşen karakteristiğinin betimlenmesi üzerinedir. Makaleler bölümünün son çalışması ise Hacer Aker'in 80'ler (1975-1990) Türkiye'si ve Türk komedi sinemasında yoksul-madunun gündelik direniş pratiklerini irdelediği "Şaban"ın Derdi ya da Dertli "Şaban": "İnek" ama "Kral" Adam" başlıklı çalışmadır.

Değini bölümümüzde ise, Serdar Öztürk'ün "Mutluluk Kavramını Filmler Üzerinden İzlemek..." başlıklı konuşma metni ile Buse Uzun'un "Türlerin Ayrımı: "Blade Runner 2049"a Ontolojik Bakış Açısı ile Tanrı ve İnsan Felsefesi" değerlendirmesi bulunmaktadır.

Bu sayımızda üç kitap incelemesi yer almakta Bu incelemelerden ilki, Melike Büyü tarafından kaleme alınan, "Sinema II: Zaman İmge Üzerine Bir İnceleme" başlıklı incelemedir. İncelemeye konu olan kitap Gilles Deleuze tarafından kaleme alınmış, Burcu Yalım, Emre Koyuncu tarafından dilimize çevrilmiştir. Sayının ikinci kitap incelemesi, Fırat Osmanoğulları tarafından kaleme alınan "Sinema ve Estetik" başlıklı yazıdır. İncelemeye konu olan aynı isimli Sinema ve Estetik başlıklı kitabın yazarı Sarper Bütev'dir. Kitap incelemesi bölümümüzün son yazısı, Beste Çırak tarafından yazılan "Tschumi'de Olay, Mimaride Kopma, Sinemada Benlik" başlıklı yazıdır. İnceleme Tschumi'nin Mimarlık ve Kopma kitabını kritik etmektedir.

Bu sayımızda, Işkın Özbülük Kılıç ile birlikte gerçekleştirdiğimiz bir de yönetmen söyleşimiz yer alıyor. Belgesel sinemamızın önemli isimlerinden Hakan Aytekin ile belgesel sinemanın felsefi yönlerini irdeledik. Bu söyleşi, belgesel sinemanın gerçeklik, bellek, doğruyu söylemek ile olan ilişkisi üzerindeki tartışmalara, Aytekin'in özgün sineması ve kendine ait terminolojisi ile yanıtlar aramaktadır.

Son olarak 'Güneşin Sofrası'nı birlikte kurduğumuz Serdar Öztürk, Işkın Özbülük Kılıç, Berna Akçağ, Aysu Uğur Balcı, Aslı Şahinkaya, Mert Can Arık, Gülşah Erdoğan, Esra Güngör Kılıç, Eda Arısoy, Fırat Osmanoğulları, Çağdaş Emrah Çağlıyan, Sedef Hızlı, Sarper Bütev, Ali Gürbüz, Esmâ Gökmen, Merve Can Maraşlı, Ebru Aydın Çağlıyan, Muhammed Safa Karataş, İren Dicle Aytaç, Özlem Tuğçe Keleş, Alperen Çelik, Erdiç Yılmaz, Kıvanç Türkgeldi, Semra Keleş, Süleyman Duyar, Yağmur Öz, Selçuk Ulutaş, Ecem Canikli, Ferza Demirkan, Erdem Murat Çelikler, Berkay Göçer ve Serpil Peksağlamlısoy'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Hüseyin Kurtuluş Özgen